Ministerie van Landbouw, Visserij,
Voedselzekerheid en Natuur

> Retouradres Postbus 20401 2500 EK Den Haag

De Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Prinses Irenestraat 6
2595 BD DEN HAAG

Directoraat-generaal Agro

Bezoekadres
Bezuidenhoutseweg 73
2594 AC Den Haag

Postadres
Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Overheidsidentificatienr
00000001858272854000

T 070 379 8911 (algemeen)
F 070 378 6100 (algemeen)
www.rijksoverheid.nl/lvvn

Ons kenmerk
DGA DAD/ 108192053

Bijlage(n)
1

Datum 7 oktober 2026
Betreft: Actieplan schapensector 'Kracht van de Kudde'

Geachte Voorzitter,

Schapen vervullen in Nederland een belangrijke maatschappelijke functie vanwege hun rol in natuur- en landschapsbeheer zoals begrazing op zeedijken en in natuurgebieden. Deze functie staat echter vanwege de beperkte economische verdiensten onder druk. Daarom hebben alle betrokken partijen de handen ineengeslagen om een plan te maken ter verbetering van het toekomstperspectief van de schapensector.

U bent per Kamerbrief van 29 april 2025 geïnformeerd over de situatie in de schapensector en over de acties (het 'Actieplan Schaap') die hierop zijn ingezet. Inmiddels zijn partijen uit de schapensector, partijen met grond, zoals terreinbeherende organisaties, waterschappen, provincies, gemeenten en het ministerie van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur (LVVN) in gesprek gegaan met elkaar. Deze partijen zijn het erover eens dat schapen gewaardeerde maatschappelijke diensten leveren in onder andere het kader van natuur- en landschapsbeheer. Uit deze gesprekken is het plan *'Kracht van de kudde'* voortgekomen dat ik hierbij met uw Kamer deel.

Hierin zijn grofweg zes ontwikkelrichtingen opgenomen die kunnen bijdragen aan het verbeteren van het toekomstperspectief. Deze richten zich bijvoorbeeld op een verbeterde samenwerking rondom pacht en begrazingskuddes, het analyseren van kansen voor het gebruiken van wol, het analyseren van mogelijkheden om maatregelen beter te laten aansluiten bij deze specifieke sector, en kansen voor de schapensector in gebieden met opgaven. Er zijn concrete afspraken gemaakt, bijvoorbeeld tussen terreinbeherende organisaties en de schapensector over de erkenning van diploma's, branchecertificaten en het kunnen inzetten van aantoonbare praktijkervaring bij het aangaan van samenwerkingen.

Het is goed dat nu er een gedragen plan ligt van zoveel verschillende partijen en daarvoor wil ik mijn dank uitspreken. Het is belangrijk dat er toekomstperspectief is voor deze sector, juist ook omdat de schapensector als extensieve sector een belangrijke rol kan spelen in het verbinden van landbouw en natuur, bijvoorbeeld in de zones rondom Natura2000-gebieden.

De partijen zullen gezamenlijk verder werken aan een goede toekomst van de schapensector. Onderdeel hiervan is dat sectorpartijen een subsidieaanvraag hebben ingediend bij mijn ministerie ter versterking van de organisatiekracht van de Keten Organisatie Schapenhouderij. Vanwege de draagkracht van de sector zal ik, mits passend binnen de geldende kaders, hieraan tegemoetkomen. Hiermee draag ik concreet bij aan de uitvoering van de acties uit dit plan dat door alle partijen samen opgepakt dient te gaan worden.

Directoraat-generaal Agro

Jaimi van Essen
Minister van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur

Intern gebruik